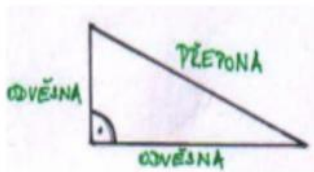

MATEMATIKA

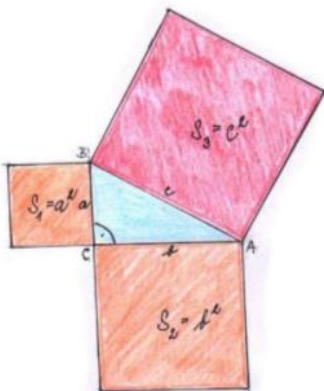
Pythagorova věta

Pravouhlý trojúhelník

- Pravouhlý trojúhelník je trojúhelník, který má jeden úhel pravý a dva ostré úhly. Součet velikostí dvou ostrých úhlů je 90° .
- Nejdelší strana v pravouhlém trojúhelníku se nazývá přepona, leží proti pravému úhlu.
- Zbývající dvě strany se nazývají odvěsny, odvěsny svírají pravý úhel.

Pythagorova věta

- Věta, která hovoří o obsahu čtverců, které sestrojíme nad odvěsnami a přeponou pravouhlého trojúhelníku.
- Věta je pojmenována podle řeckého filosofa a matematika Pythagora, který ji objevil v 6. století před naším letopočtem. Pravděpodobně byla známa i v jiných starověkých civilizacích před naším letopočtem.
- Znění: **Obsah čtverce nad přeponou pravouhlého trojúhelníka se rovná součtu obsahů čtverců nad jeho odvěsnami.**
- Máme dán pravouhlý trojúhelník ABC s pravým úhlem u vrcholu C, potom v tomto trojúhelníku je c přepona a strany a , b odvěsny. Pythagorovu větu pro tento trojúhelník zapíšeme:

$$c^2 = a^2 + b^2$$

Ověření pravouhlosti trojúhelníka

- Pro každý trojúhelník, který je pravouhlý, musí platit Pythagorova věta. Pomocí platnosti Pythagorovy věty tady ověřujeme, zda je trojúhelník pravouhlý.
- **Vzorový příklad:** Rozhodněte, zda jsou trojúhelníky s uvedenými stranami pravouhlé.
  - a) 24 cm; 26 cm; 10 cm
  - b) 1,3 dm; 8,4 dm; 8,6 dm
  - c) 9 cm; 13 cm; 16 cm
  - d) 2,8 cm; 4,5 cm; 5,3 cm

Řešení: Pro řešení stačí ověřit, zda platí rovnost daná Pythagorovou větou. Jako přeponu vybereme nejdelší stranu, dvě kratší jsou odvěsny. Pokud je trojúhelník pravouhlý, musí platit rovnost. Pokud rovnost nenastane, trojúhelník není pravouhlý.

a) $26^2 = 10^2 + 24^2$
 $676 = 100 + 576$
 $676 = 676$

Závěr: **Trojúhelník je pravouhlý.**

b) $8,6^2 = 1,3^2 + 8,4^2$
 $73,96 = 1,69 + 70,56$
 $72,25 \neq 73,96$

Závěr: **Trojúhelník není pravouhlý.**

c) $16^2 = 9^2 + 13^2$
 $256 = 81 + 169$
 $256 \neq 250$

Závěr: **Trojúhelník není pravouhlý.**

d) $5,3^2 = 2,8^2 + 4,5^2$
 $28,09 = 7,84 + 20,25$
 $28,09 = 28,09$

Závěr: **Trojúhelník je pravouhlý.**

1. Rozhodni, zda je trojúhelník pravoúhlý (strany 5,11,7, cm)

2. Rozhodni, zda je trojúhelník pravoúhlý (3 cm; 4 cm; 5 cm)

3. Rozhodni, zda je trojúhelník pravoúhlý (6 cm; 10 cm; 8 cm)

4. Rozhodni, zda je trojúhelník pravoúhlý (17 cm; 15 cm; 8 cm)

5. Rozhodni, zda je trojúhelník pravoúhlý (15 cm; 6 cm; 20 cm)

Učebnice str. 23 – cv. 1,2,3,4

DISTANČNÍ VÝUKA

Český jazyk , Ruský jazyk, - VIII.Z týden 23.11. – 27.11. 2020

PRAVIDLA – Neúplná věta, vsuvka, osamostatněný větný člen

Nevíte, jaký je rozdíl mezi vsuvkou, neúplnou větou a osamostatněným větným členem? Tak to je pro vás určený tento krátký článek, který se vám to pokusí vysvětlit.

Osnova

- [Neúplná věta](#)
- [Vsuvky](#)
- [Samostatný větný člen](#)

Neúplná věta

Jde o věty, kde je vynechán výraz, který je ze situace zřejmý.

Nikde nic.

Jako eliptickou větu můžeme chápat i odpověď na otázku, kde tázaný neopakuje to, co již řekl tazatel.

Kolik je hodin? Deset. Není třeba odpovídat: Je deset hodin.

Vsuvky

Jedná se o vložené výrazy, které s větou obsahově souvisí, ale mluvnicky do celku zařazeny nejsou.

Já vám, promiňte mi to, musím říct pravdu.

Přijdu k tobě možná zítra.

Vsuvky do věty tedy „nepatří“ a je možné je ve větě vynechat. Vsuvky jsou z obou strana oddělené čárkami.

Tento pokoj, jak jsem se již zmínil, já uklízet nebudu.

Vsuvka je zde: jak jsem se již zmínil. Nejedná se o souvětí.

Vsuvkami často bývají výrazy: **prosím, tuším, ovšem, snad, myslím, upřímně řečeno, atp.** Tyto výrazy se natolik ustálily, že je čárkami oddělovat nemusíme, ale můžeme.

Často jsou obsahově nevýrazné, říkají se ze zdvořilosti nebo zakrývají nedostatky mluvčího, proto se dají řadit mezi tzv. parazitní slova a jejich časté užívání není vhodné

Samostatný větný člen

Jedná se o samostatné, oddělené větné celky, které by mohly být součástí větné konstrukce, ale pro jejich zdůraznění stojí často před větou nebo za ní.

např.: O svátcích, to jsme byli u našich příbuzných.

To vždy chtěl, jezdit na koni.

Často se užívá u oslovení.

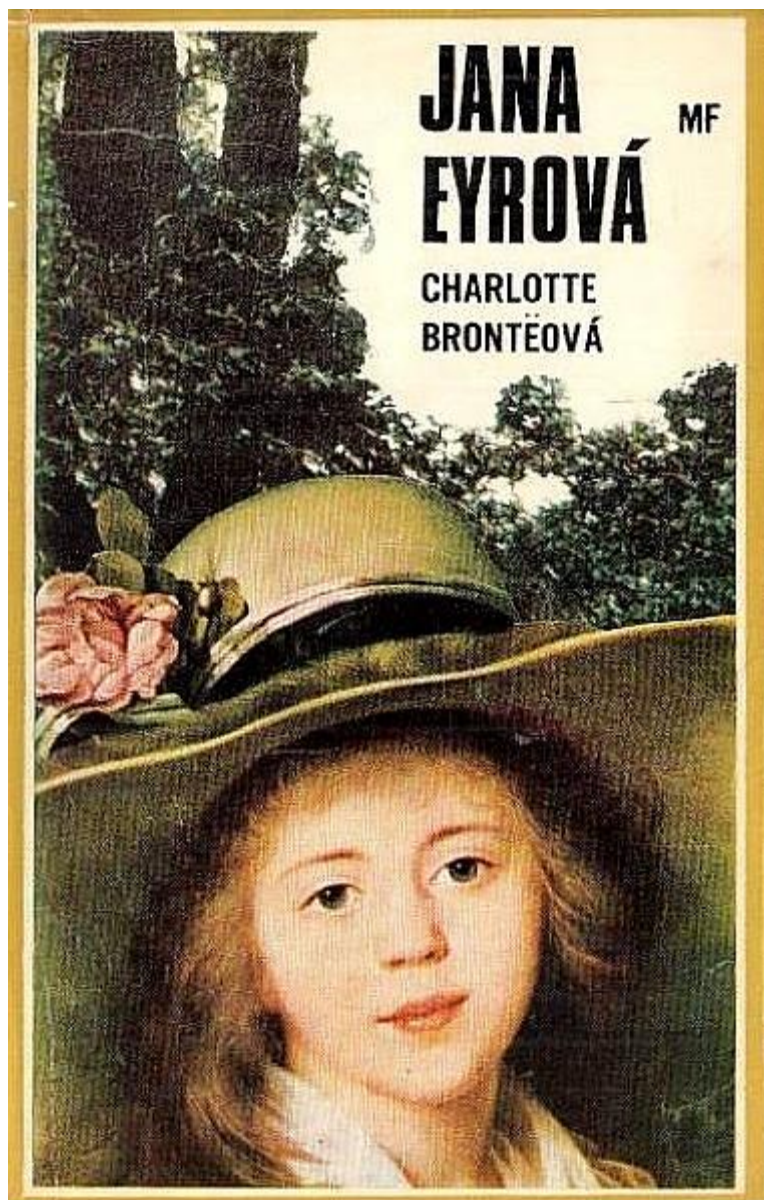
Paní Nováková, jste úžasná!

Je mi to, pane kolego, jasné.

Stejně to platí u citoslovcí.

Pracovní list - vsuvka – doplň čárky, u jednoslovných vsuvek čárky nepíšeme.

1. Říkal mi to a to vím určitě včera.
2. Moc se mi na tábor abych pravdu řekl nechce.
3. Podej mi prosím sůl a pepř.
4. Tenhle obraz jak jste si jistě všimli je vzácné umělecké dílo.
5. Tyhle myšlenky a to je důležité mohou způsobit nedorozumění.
6. Kniha je myslím dobře napsaná.
7. Máme dnes tuším jen dva úkoly.
8. Bylo to zdá se mi loni před Vánoce.
9. Řeka zamrzla a lidé to víte klidně chodili po ledu.
10. Jeho sestra se tuším jmenuje Anna.
11. Převážnou část diváků a to je potěšitelné tvořili mladí lidé.
12. Zapsal si jak je jeho zvykem všechny podrobnosti.
13. Upozorněte prosím všechny zájemce.
14. Tohle je promiňte mi to přirovnání jako ze středověku.
15. Jednou bylo to koncem září se vydali do Vysokých Tater.
16. Děti to se rozumí chtěly u babičky zůstat.

Najdi na internetu a stručně napiš :

- Kdo byla Charlotte Brontëová ?
- Kdo byla Jana Eyrová ?

RUSKÝ JAZYK

Ke každé číslovce si najdi v učebnici – azbuka nebo na internetu výslovnost v ruštině a podle návodu doplň ke každé číslovce !

ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKY

VÝSLOVNOST RUSKY

ноль	nula	nol
один (одна, одно)	Jeden.....	adin adna adno
два		dvě
три		tři
четыре		čtyři
пять		pět
шесть		šest
семь		sedm
восемь		osm
девять		devět

десять	deset
одиннадцать	jedenáct
двенадцать	dvanáct
тринадцать	třináct
четырнадцать	čtrnáct
пятнадцать	patnáct
шестнадцать	šestnáct
семнадцать	sedmnáct
восемнадцать	osmnáct
девятнадцать	devatenáct
двадцать	dvacet
двадцать один	dvacet jedna
двадцать два	dvacet dva
двадцать три	dvacet tři
etc	
тридцать	třicet
сорок	čtyřicet

пятьдесят	padesát
шестьдесят	šedesát
семьдесят	sedmdesát
восемьдесят	osmdesát
девяносто	devadesát
сто	jedno sto
двести	dvě stě
триста	tři sta
тысяча	jeden tisíc
две тысячи	dva tisíce
три тысячи	tři tisíce
миллион	jeden milion
миллиард	jedna miliarda

VIII.Z angličtina, učivo na období 23.-27.11. 2020, 6.TDV:

- 1) Během posledního měsíce jsme opakovali používání minulého a budoucího času. Podívejte se na krátká videa, kde uslyšíte tvary těchto časů v konkrétních situacích. Potom česky, stručně napište, o čem každé video bylo:

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/6879-id-6879> (budoucí čas)

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/6867-id-6867> (minulý čas)

- 2) V těchto dnech budou v Americe slavit Den díkůvzdání. Co o tomto svátku víte? Kdy se slaví? Proč se slaví? Podívejte se na krátký přiložený text. Odpovědi na výše uvedené otázky si запиšte do sešitu.

Thanksgiving (Díkůvzdání)

Čtvrtý čtvrtek v listopadu slaví v USA **Den díkůvzdání**. Pro mnoho Američanů je to ten nejdůležitější svátek v roce.

Na **Den díkůvzdání** se obvykle schází celé rodiny, na každém stole je pečený krocan s nádivkou, dýňový koláč a spousta jídla. Celé čtyři dny, kdy si užívají veselí s rodinou a přáteli.

Proč se Den díkůvzdání slaví?

- Na podzim roku 1620 přivezla nákladní loď Mayflower skupinu 120 anglických mužů, žen a dětí do Nového světa.
- Krutá zima však způsobila, že mnoho z nich onemocnělo, hladověli a téměř polovina z nich zahynula.
- S příchodem jara se na přistěhovalce usmálo štěstí. Místní indiáni je naučili pěstovat kukuřici a používat ryby jako hnojivo pro písčnou půdu.
- V listopadu 1621 přistěhovalci přežili první rok a sklidili dostatečnou úrodu, aby zde mohli žít i nadále. První úroda zahrnovala pravděpodobně kukuřici, dýně, tykve, obilí.
- Uspořádali hody na oslavu první sklizně, natchyali ryby a divoké ptactvo, jako husy, kachny, divoké krůty a na oslavu pozvali i své zachránce, místní indiány. Tak vypadl první Den díkůvzdání.

Thanksgiving	Díkůvzdání	holiday season	sváteční období
turkey	krocan	national holiday	státní svátek
celebrate	oslavovat	feast	hostina, hodování
pray	modlit se	pilgrim	poutník
blessing	požehnaní, dar	pumpkin pie	dýňový koláč
harvest	úroda	stuffing	nádivka
fall	podzim	New World	Nový svět
cargo ship	nákladní loď	freedom	svoboda
transport	přepravit	originally	původně

portion	část	land	vyložit se, přistát
religious	náboženský	further	dále, ještě
separate	oddělit se, rozdělit se	unfortunate	nešťastný, ubohý
harsh	drsný, krutý	particularly	zejména, obzvlášť
colonist	kolonista, kolonizátor	crop	úroda, sklizeň
die	umřít, zemřít	interpreter	tlumočník
approach	přiblížit se	look up	zlepšit se (v prosperitě, v ceně)
colony	kolonie	survive	přežít, zůstat na živu
visit	navštívit	deer	jelen
otherwise	jinak	collect	sbírat, sebrat
fertilizer	hnojivo	corn	zrní, obilí
duck	kachna	goose/ geese	husa/ husy
mighty	mocný	join	připojit se
donate	darovat	common	běžný, obvyklý

- 3) Podívejte se na slovíčka v přiložené tabulce a pokuste se je naučit.
- 4) Nyní se můžete podívat na krátké video, které naleznete na odkazu níže. Video si pusťte několikrát a snažte se mu porozumět. Pod videem máte celý text přepsaný v angličtině.
<https://www.lite.cz/o-nas/zdarma-ke-stazeni/thanksgiving-dikuvzdani>
- 5) Na zvláštní list papíru česky napište, co nyní víte o svátku Dne díkůvzdání. Přidejte také informaci o současném typickém jídle v tento den.

Zadání, v bodě 5, pošlete na můj e-mail do 27.11.2020 nebo přineste následující týden do školy. Úkol zapište na papír a nezapomeňte se podepsat. 😊

sarka.fajkosova@zskladneparizska.cz

PŘÍRODOPIS

Udělat zápis do sešitu:

Kostra končetin – učebnice str. 30 - 33

Kostra končetin – je tvořena pletencem a volnou končetinou. Dělíme na kostru horní a kostru dolní končetiny.

KOSTRA HORNÍ KONČETINY

Horní končetina je přizpůsobena k uchopení předmětů a k práci. Kostra horní končetiny je k páteři připojena pletencem lopatkovým. Ten se skládá z klíční kosti a lopatky.

Kostra volné horní končetiny tvoří v horní části pažní kost. K pletenci lopatkovému je připojena ramenním kloubem. Na druhém konci je loketní kloubem připojena ke kostem předloktí. Předloktí tvoří loketní a vřetenní kost.

Předloktí pokračuje **kostrou ruky**, kterou tvoří **zápěstní kosti** (8 kostí), **záprstní kosti** (5 kostí) a **články prstů**. Všechny prsty kromě palce mají tři články.

KOSTRA DOLNÍ KONČETINY

Je k páteři připojena pletencem pánevním, který je tvořen pánevní kostí. Prostor ohraničený oběma pánevními kostmi, křížovou kostí a kostrčí se nazývá pánev.

Kostra volné dolní končetiny začíná stehenní kostí. Ta je k pánevní kosti připojena kyčelním kloubem. Stehenní kost je kolenním kloubem připojena k holenní kosti. Holenní kost spolu s lýtkovou kostí tvoří tzv. bérec.

Kostru nohy tvoří zánártní kosti (7 kostí), nártní kosti (5 kostí) a články prstů (14 kostí).

VADY A ONEMOCNĚNÍ KOSTRY

Páteř člověka má být **dvakrát „esovitě“ prohnutá**. Lidé, kteří mají ochablé zádové svalstvo, mívají často **plochá** nebo **kulatá záda**. Časté nošení těžkého břemene na jednom rameni může vést ke vzniku tzv. **skoliózy** (vybočení páteře do strany).

Pracovní sešit str. 17 – cv. 17., 18., 19.,

Str. 18 – cv. 22, 23, 24, 25, 26,

DO TABULKY DOPLŇ POČTY:

Kolik je kostí lícních?	
Kolik je celkem obratlů?	
Kolik je žeber nepravých?	
Kolik je obratlů krčních ?	
Z kolika obratlů je srostlá kost křížová?	
Kolik je kostí hrudních?	
Kolik je kostí zápěstních?	
Kolik je kostí spánkových?	
Kolik je celkem párů žeber?	
Kolik je žeber pravých?	
Kolik je obratlů hrudních ?	
Kolik je obratlů kostrčních?	
Kolik je článků prstů u ruky?	
Z kolika kostí je srostlá kost pánevní?	

FYZIKA

Udělat zápis do sešitu:

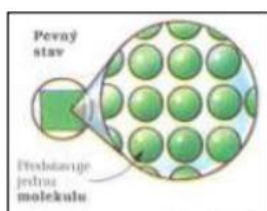
Změny skupenství látek

Látky se vyskytují ve třech skupenstvích – pevné, kapalné, plynné.

Základní vlastnosti látek podle skupenství (opakování ze 6. třídy):

- Látky pevné – můžeme určovat tvrdost, křehkost, pružnost, tvárnost, barvu, špatně mění svůj tvar (výjimkou jsou sypké látky, které mění svůj tvar snadno jako kapaliny, proti kapalinám nemusí mít hladinu vždy vodorovně).
- Kapaliny – snadno mění svůj tvar, jsou téměř nestlačitelné, snad se dají dělit, mají hladinu vždy vodorovně, jsou tekuté.
- Plyny – dají se snadno stlačit, vždy vyplní celou nádobu, dají se snadno dělit, jsou tekuté.

Uspořádání částic podle skupenství:

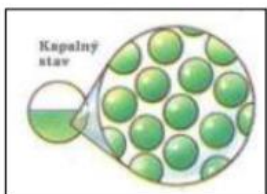

Pevné látky

Částice mají pevná místa a nemohou se od sebe vzdálit. Pevné látky dobře drží svůj tvar. Částice jsou blízko u sebe, není mezi nimi téměř žádné volné místo. Z toho také plyne, že mají stálý objem.

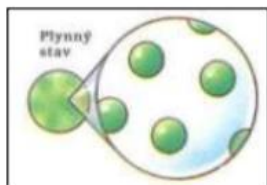
Krystalické látky – částice jsou uspořádány do pravidelné mřížky, ve které se opakuje jeden vzor (sůl, led, diamant, tuha, kovy).

Látky, ve kterých nejsou molekuly pravidelně uspořádány, jsou například plasty a sklo.

Kapaliny

Částice jsou blízko sebe tak, že se kapalina nedá téměř stlačit. V kapalinách po sobě částice volně kloužou, nemají žádné pevné místo. Molekuly jsou neuspořádané.

Plyny

Částice se volně pohybují, narážejí do sebe i na stěny nádoby. Síla, kterou tlačí vzduch v pneumatice na její stěny, je způsobena těmito nárazy částic vzduchu na stěny. Pokud plyn stlačíme, částice narážejí na stěnu častěji. Podobně je častější narážení, když plyn zahřejeme. Zvyšujeme tak tlak.

Tání

- V pevné látce jsou částice pevně uspořádány, každá částice má svoje místo, kolem kterého kmitá. Když pevnou látku zahříváme, částice kmitají rychleji. Při dostatečném zvýšení teploty se částice ze své pevné polohy utrhnou a začnou se volně pohybovat. V tento okamžik se začne pevná látka měnit na kapalnou. Tomuto ději říkáme tání a říkáme, že látka taje.
- Teplota tání – teplota, při které se pevná látka začne měnit na kapalnou.

Tuhnutí

- Když kapalnou látku chladíme, začne se při určité teplotě tuhnout a měnit se na látku pevnou. Částice, které se volně pohybovaly, se při snižování teploty pohybují stále pomaleji až se k sobě přitáhnou a usadí se v určité poloze, kolem které pak kmitají. Z kapaliny se stává látka pevná. Tomuto ději říkáme tuhnutí a říkáme, že látka tuhne.
- Teplota tuhnutí – teplota, při které se kapalná látka začne měnit na pevnou.

PRACOVNÍ LIST

1. Co se děje při tání látky? Uveď nějaký příklad.
2. Co se děje při tuhnutí látky? Uveď nějaký příklad.
3. V mrazáku se časem udělá vrstva sněhu a ledu. Odkud se bere? Jakou změnou skupenství vzniká? Jakou změnou skupenství se odstraňuje? Proč je třeba ji odstranit? Jak můžeme, co nejvíce zpomalit její tvoření?
4. Popiš následující příklady změn skupenství: vločka po dopadu na teplou ruku, kapka vody stříknutá na rozpálenou žehličku, ledová kostka vhozená do limonády, orosení skleničky, do které nalijeme vychlazenou minerálku.
5. Při vaření vody na čaj pozorujeme u ústí čajové konvice bílý obláček. V jakém skupenství je v tomto obláčku voda?

Chemie – VIII.Z - 23. 11. – 27. 11. 2020

Hodina č. 18 – Periodická soustava prvků

Chemické prvky jsou uspořádány v tabulce, kterou nazýváme periodická soustava prvků. Tuto tabulku vytvořil ruský chemik Dmitrij Ivanovič Mendělejev. Sestavil, ji na základě zjištění, že vlastnosti prvků a sloučenin se pravidelně (periodicky) opakují v závislosti na protonovém čísle. Tomuto jevu říkáme periodický zákon.

Prohlédni si tabulku prvků v učebnici na s. 33 a zjisti, jak je rozdělena.

Všechny prvky v tabulce jsou uspořádány podle periodického zákona do:

Period – tj. vodorovných řad – označení čísly 1 – 7

Skupin – svislých sloupců – označení čísly 1 – 18 nebo římskými číslicemi I – VIII a písmenem A (hlavní skupiny) a B (vedlejší skupiny).

Číslo skupiny označuje počet elektronů ve valenční vrstvě tohoto prvku.

Úkoly k opakování – vypracuj, jak nejlépe umíš – budu hodnotit.

1) Zjisti, podle periodické tabulky prvků, o jaký prvek se jedná:

Prvek se nachází v 1. periodě v I. A skupině

2) Z čeho jsou odvozeny chemické značky prvků?

3) Jak je uspořádána periodická tabulka prvků?

4) Co tvrdí periodický zákon?

Hodina č. 19 – Chemické sloučeniny, chemický vzorec

V dnešní hodině si řekneme, jak se dělí chemické látky a co je chemický vzorec.

K opakování – ústně – Jak nazýváme chemickou látku složenou z atomů se stejným protonovým číslem?

Chemické látky dělíme na:

- a) Chemické prvky
- b) Chemické sloučeniny = chemická látka vzniklá sloučením atomů dvou nebo více prvků

Např. sloučenina H_2O – voda – vzniká sloučením atomů vodíku a kyslíku

Sloučenina je vždy tvořena 3 molekulami.

Chemické sloučeniny dělíme:

Podle původu:

- 1) Anorganické – kyselina sírová, voda
- 2) Organické – vitaminy, bílkoviny

Podle počtu sloučených prvků:

- 1) Dvouprvkové - $NaCl$
- 2) tříprvkové – $HClO$
- 3) víceprvkové – $NaHCO_3$

Chemický vzorec – je symbol, který udává druh a počet atomů vázaných v molekule. Počet atomů v molekule zapisujeme číslicí u značky prvku vpravo dole – např. SO_3

Učebnice s. 35 dole – přečti si různé příklady chemických vzorců.

Zeměpis

23. 11. – 27. 11. 2020

1. ÚKOL - BUDE ZNÁMKOVÁNO

v PS str. 14 - vypracuj otázky na této straně, vypracované vyfoť a pošli na email:

marcela.slanska@zskladneparizska.cz nebo na foto messenger

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY AMERIKY

- PŘEČI A PROSTUDUJ rozlohu, členitost, povrch podnebí, vodstvo Ameriky

2. ÚKOL - BUDE ZNÁMKOVÁNO

Doplň:

Amerika leží na .....polokouli.

Dělí se na .....Ameriku a .....Ameriku a
.....Ameriku.

Latinská Amerika je souborné označení pro .....

Oběma částmi kontinentu prostupuje pohoří.....

V Jižní Americe je nazýváme.....

Rozsáhlými vysočinami Jižní Ameriky jsou..... a
..... vysočina.

Největšími nížinami protékají světové veletoky .....,
.....

Jezera na kanadsko – americké hranici se nazývají .....

DĚJEPIS VIII. Z 23. – 27. 11. 2020

HABSBURKOVÉ V DOBĚ OSVÍCENSKÉHO ABSOLUTISMU (1740 – 1790)

MARIE TEREZIE

JOSEF II.

Podle učebnice napiš co všechno se událo, stalo za vlády MARIE TEREZIE (strany 26 – 27).

Přepiš REFPRMY MARIE TEREZIE

Výchova ke zdraví

SPECIFICKÉ DRUHY VÝŽIVY

Druhy výživy

1. Diferencovaná výživa

Hlediska diferencované výživy

- Energetické nároky
- Potřeba živin
- Stravovací zvyklosti
- Zdravotní stav

DIFERENCOVANÁ VÝŽIVA

1. Výživa těhotných žen

- zvýšené nároky na bílkoviny, Ca, P, Fe, I a vitamíny
- vyloučit cigarety, alkohol, drogy

2. Výživa kojících žen

- zvýšené nároky jako v těhotenství
- zvýšení příjmu tekutin

3. Výživa novorozenců a kojenců

- mateřské mléko, později ovocné a zeleninové šťávy, obilné kaše, masité přídavky, strava se nesolí! a málo přislazuje

4. Výživa batolat

- mléčný základ, ovoce, zelenina, maso, ryby, vejce

5. Výživa dětí

- potřeba většího příjmu bílkovin, Ca, P, Fe, vitamínů C, B, D a tekutin – pitný režim

6. Výživa dospívajících

- období růstového skoku – puberta – velkénároky na živiny a energii, vitamíny

7. Výživa dospělých

- výživa podle charakteru práce a pohlaví

8. Výživa ve stáří

- potřeba méně energie, dostatek, vitamínů, tekutin

2. Léčebná výživa

- při různých onemocněních, dozor lékaře

DIETY

• Kašovitá

- po operačních stavech

• Šetřící

- horečnatá onemocnění

• Racionální

- správný poměr živin

• S omezením tuku

- choroby žlučníku, pankreatu, hepatitida

• Nízkobílkovinná

- choroby ledvin, omezení bílkovin a soli

• Nízkocholesterová

- choroby žlučníku, při ateroskleróze

• Redukční

- při obezitě, nemoci pohybového ústrojí

• Diabetická

- při cukrovce, dlouhodobá dieta

• Bezlepková

- při alergii na lepek – nemoc celiakie
- onemocnění sliznice tenkého střeva
- výživa neobsahuje pšeničný lepek
- založena na bramborách, rýži, kukuřici

• Umělá výživa

- podávání farmaceuticky připravených roztoků

- infuze - glukóza

Kontrolní otázky – bude známkováno

• Co je to diferencovaná výživa?.....

• Jak se výživa liší dle věku?
.....

• Co je to léčebná výživa?
.....

• Uveďte hlediska dělení léčebné výživy:
.....

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Udělat zápis do sešitu:

SCHOPNOSTI

Po svých předcích dědíme určité **vlohy** (vrozené předpoklady k nějaké konkrétní činnosti – vlohy hudební, pohybové). Pokud budeme své vlohy během života zdokonalovat (výchovou), změní se ve **schopnosti**.

Schopnosti – přirozené nebo získané vlastnosti, které jedinci umožňují naučit se a úspěšně vykonávat určité činnosti. Vyvíjejí se učením, popřípadě výcvikem na základě vloh.

Stupně schopnosti:

1. NADÁNÍ – dobře rozvinuté schopnosti, umožňují nadprůměrné výkony (hudba, studium, sport)
2. TALENT – vysoce rozvinuté schopnosti, umožňují dosáhnout vynikajících výkonů (v umění, technice, ve sportu)
3. GENIALITA – mimořádně rozvinuté schopnosti, umožňující nadprůměrné výkony (nejvyšší úroveň intelektových nebo tvůrčích schopností) = **génius**

DOVEDNOST

Na základě vrozených vloh se rozvíjí naše **schopnosti** a ty jsou předpokladem pro získání **dovedností**. *Dovednosti jsou cvičením a učením získané dispozice správně vykonávat určité praktické činnosti.*

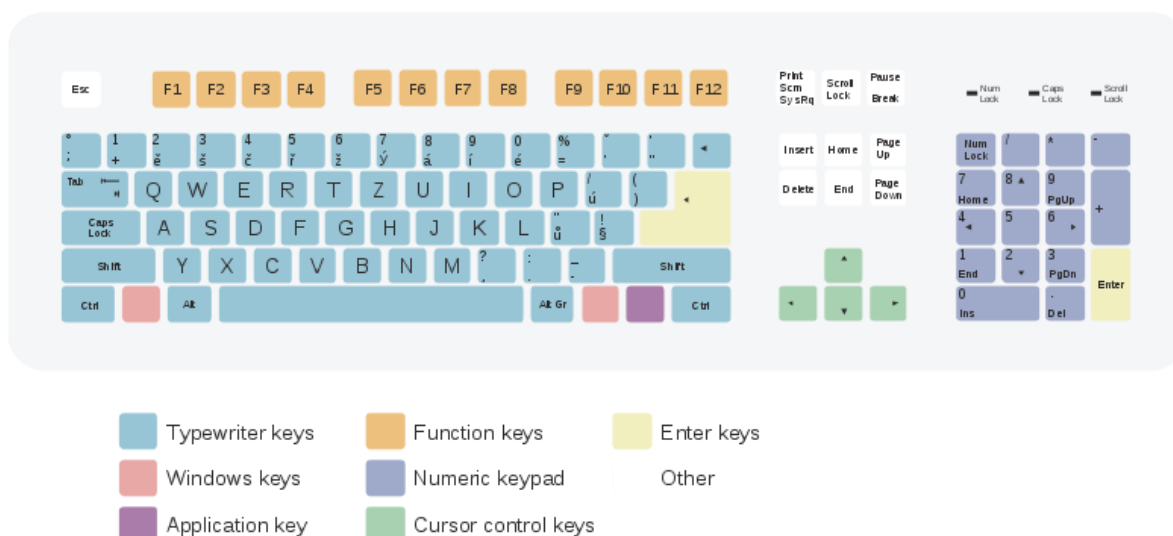
Př. řízení lidí, práce v kolektivu, čtenářské dovednosti, učení

ÚKOL:

Jaké si myslíš že máš schopnosti a dovednosti?

INFORMATIKA

Seznámení s klávesnicí.

Co je klávesnice?

- klávesnice je jedno z vstupních zařízení počítače
- její funkce je vkládání znaků do počítače
- ve většině případů stisk klávesy způsobí odeslání jednoho znaku
- některé klávesy slouží jen jako předvolba } odeslání některých symbolů pak vyžaduje stisk či držení několika kláves současně nebo postupně
- klávesnice je též důležitá jako prostředek k zadávání hesel, psaní zpráv...

- k rychlejšímu psaní na klávesnici se používá všech 10 prstů
- rozložení kláves na klávesnici není vždy stejné

Např.: -QWERTY (Americký, Anglický standart)

-QWERTZ (Český standart)

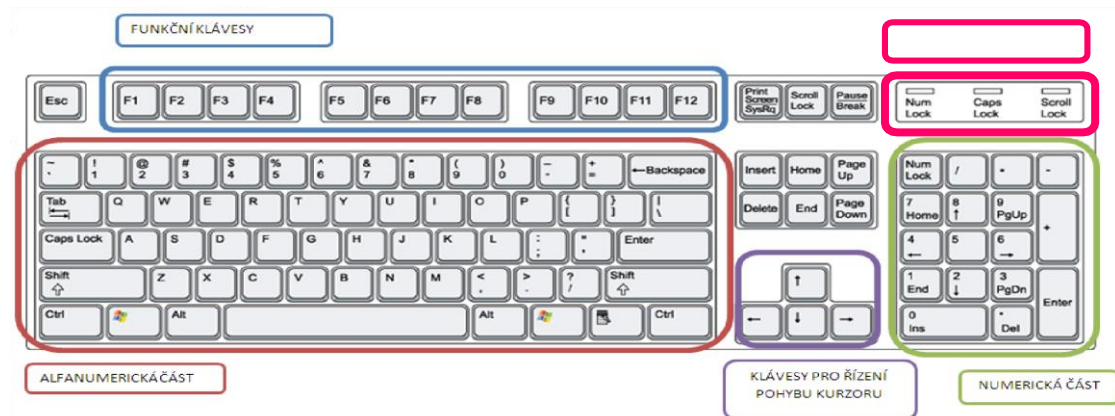
-AZERTY (Francouzský standart)

- rozložení QWERTY vzniklo s úmyslem snížit pravděpodobnost zaseknutí typových pák ručního psacího stroje
- k jeho masovému rozšíření vedlo vítězství v soutěži v rychlosti a přesnosti psaní

Dělení kláves:

- základní alfanumerické klávesy

- klávesy numerické klávesnice
- funkční klávesy
- speciální klávesy
- klávesy určené pro konkrétní operační systém

Alfanumerická klávesnice

- zabírá většinu plochy
- obsahuje klávesy 26 písmen
- mezerník, klávesy s interpunkcí a klávesy s číslicemi

Numerická klávesnice

- obsahuje klávesy s číslicemi
- desetinnou tečku
- klávesy využitelné pro 4 základní aritmetické operace
- druhou klávesu Enter a klávesu Num Lock pro změnu funkce číselných kláves

Funkční klávesy

- mají označení F1 – F12 a nalezneme je v horní části klávesnice
- slouží k řízení programů a jejich funkce je určena konkrétním softwarem